

KORT SAGT

Danmark som foregangsland – Fokus og forankring af FN's verdensmål

FOKUS

Globalt er kun 15 procent af verdensmålene blevet opfyldt eller på vej til det. Danmark er generelt godt med, når det gælder de verdensmål, der har mennesker i fokus. Men på flere klimamål halter vi bagud. **Danmark har en unik mulighed for at gå forrest** og udvikle modeller, teknologier og samarbejder, som også kan inspirere andre og langt større økonomier end vores egen til miljøeffektivitetsforbedringer i deres forbrug og produktion.

2030-panelet anbefaler, at Danmark i 2024 sætter særligt fokus på:

1. Mål 12 – rygraden for en stor del af bæredygtighedsdagsordenen

Definitionen på en bæredygtig udvikling lyder, at det er "en udvikling, som opfylder de nuværende behov uden at bringe fremtidige generationers mulighed for at opfylde deres behov i fare". Her lever vi i Danmark ikke op til vores ansvar og forpligtelser. Som et rigt samfund med et højt niveau af velfærd, producerer og forbruger vi for mange ressourcer. Hvis alle levede alle som os, skulle vi bruge fire jordkloders ressourcer årligt.

2030-panelet anbefaler, at:

- **der udarbejdes en national handlingsplan** for bæredygtigt forbrug og produktion – altså med særligt fokus på mål 12 – rygraden for en stor del af bæredygtighedsdagsordenen.
- **offentligt indkøb går foran** og skaber efterspørgsel og struktur for et bæredygtigt forbrug. F.eks. ved at regeringen forpligter og understøtter offentlige indkøbere til at integrere miljø- og samfundsmæssige hensyn i udbudsprocedurer.
- **regeringen skærper indsatsen for et mere cirkulært forbrug** ved blandt andet at standardisere data om affalds- og materialestrømme.
- **Danmark opbygger kapacitet i det globale syd** til at leve op til den nye EU-lovgivning. De står i dag for den største produktion til vores forbrug i Danmark, og vi bør hjælpe med omstillingen.

2. Verdensmålene som tværfaglig ramme

Verdensmålene handler om komplekse balancer. Svaret på at håndtere komplekse balancer er at **tænke og handle holistisk og systemisk**. Vi skal se på hele fødekæder, hele systemer, på tværs af siloer.

Hvad angår vores lovgivning er **konsekvensvurderinger af Verdensmålene netop et udtryk for ambitionen om at sikre komplekse balancer.**

2030-panelet anbefaler, at regeringen:

- i sit videre arbejde med konsekvensvurderingerne af lovforslag tager højde for sammenhængen mellem målene og **understøtter, at kommende lovforslag kan udformes med mest positiv – og mindst negativ effekt på andre mål.**
- **i den kommende handlingsplan har blik for at sætte tværfagligheden i spil**, i uddannelses- og forskningssystemet, i industrien, i lovgivningen og i embedsværket og beslutningsorganerne.

2030-panelet stiller sig gerne til rådighed med viden, rådgivning og sparring.

Verdensmålene handler grundlæggende om at fremme de mål, der handler om velstand for alle mennesker på planeten, samtidig med at fremme de mål, der handler om at beskytte planeten selv."

2030-panelet.

FORANKRING

I Danmark er der stor opbakning til FN's verdensmål – både blandt borgerne og i virksomheder og institutioner. En undersøgelse fra 2023 viser således, at **danskerne har taget FN's verdensmål til sig****:

- **92 procent** mener, at FN's verdensmål er vigtige.
- **82 procent** mener, at Danmark nationalt må gøre en ekstra indsats for at nå FN's verdensmål.
- **58 procent** af dem, der kender verdensmålene, mener, at det giver de danske virksomheder en konkurrencefordel at arbejde med at fremme verdensmålene.

FN's verdensmål er desuden forankrede i kommuner, virksomheder og foreninger, der bruger dem som pejlemærker for bæredygtig udvikling.

- På trods af, at verdensmål ikke længere er en del af kommuneaftalen har **over 80 procent af kommunerne truffet beslutning om at arbejde med FN's verdensmål**. Alle kommuner har tilsluttet sig arbejdet med at udvikle ambitiøse klimaplaner ***.
- I virksomhederne er verdensmålenes fokus på bæredygtig udvikling blevet suppleret af standarder og kriterier for miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold som CSRD og ESG.

“ Alle vores strategier, politikker, budgetter og regnskaber tager udgangspunkt i verdensmålene og har gjort det siden 2018. Og verdensmålene er så forankret i organisationen, at alle medarbejderne kender dem og arbejder efter dem.”

Gladsaxe Kommune under verdensmålsugen 2023.

Om 2030-panelet

2030-panelet er et tværsektorielt ekspertpanel, der blev nedsat af Folketingets 2030-netværk i juni 2017. Panelet står for:

- **Udarbejdelse af analyser, der bidrager med viden** om status og udfordringer vedr. verdensmålene. Fx har panelet været med til at udvikle konceptet for en årlig statusrapport på verdensmålene i Danmark. Rapporten er et redskab, der bidrager til regeringens og folketingets arbejde med at monitorere verdensmålene.
- **Understøttelse af Folketingets udvalg og regeringen** med relevante anbefalinger.
- **At sætte verdensmålene til debat ved Verdensmålsugen**, på folkemødet, ved konferencer, FN-møder mv. – gerne i samarbejde med Regeringen og 2030-netværket.
- Endelig har 2030-panelet en plads i **SDG synthesis coalition** sammen med 2030-netværket.

Læs mere om 2030-panelet og dets medlemmer på www.2030-panelet.dk

Kilder:

*Vores fælles fremtid – Brundtland-kommissionens rapport om Miljø og udvikling (1987)

*Epinion, for Verdens bedste nyheder (september 2023)

***KL (2021) og Alttinget (juni 2023)